

TŰZ A FÖLD ALATT

— *A bolsevizmus Magyarországon* —

HÁLÁTLAN feladat olyan vélemények ellen harcolni, amelyek kényelmes megnyugvást adnak egy kellemes elképzelésben, sőt egyenesen a biztonság érzését erősítik meg valamely veszedelemmel szemben. Ilyen vélemény Magyarországon az, hogy ránk nézve a III. Internacionále nem jelent komoly veszedelmet, mert mi a bolsevizmus ellen „be vagyunk már oltva“ s ma már szervezett és felvilágosodott polgári társadalom száll itt szembe a bolsevista propagandával, nem is szólva arról, hogy a közbiztonság állami szervei résen állnak s csírájában fojtának el minden újabb kísérletet a bolsevista polgárháborúra.

Valljuk meg őszintén, hogy ez a vélemény elsősorban a hagyományos magyar feledékenységen, másodsorban pedig a bolsevista-propaganda lényegének és eszközeinek nemismerésén alapszik.

Valóság, hogy a csendőrség és az államrendőrség éber szemmel figyeli a bolsevista-összeesküvők munkáját s hivatása magaslatán állva a törvény szigorának kíméletlen eréllyel iparkodik érvényt szerezni. A közbiztonsági szervek éberségének bizonyítékai azok a letartóztatások, amelyek egy-egy megindult sejtszervezkedés résztvevőit szolgáltatják át az ítélkező bíróságoknak.

A közvélemény figyelmét itt elkerüli az a felötlő tény, hogy ezek a letartóztatások egyre gyakoribbak lesznek, azzal meg már szinte nem is törődik a nagy nyilvánosság, hogy minden éberség, büntető igazságszolgáltatási és közigazgatási erőfeszítés ellenére is a bolsevista propaganda műve egyre nagyobb arányokat ölt. Ami régebben még elindulás volt, az ma már mozgás megállapodott keretek közt, ami régebben toborzás és puhatólózás volt, az ma már meghatározott csoportosulás, ami régebben pusztá agitátort tevékenység volt, ma már anyagi berendezkedéssel kapcsolatos hadiszállásokká változott.

Mikor a bolsevista rémuralom összeomlása után úgy tetszett, hogy az ország teljes erkölcsi megújulás útján van s még mindenkinek élénk emlékezetében élt a maroknyi gonosztevők uralmának rettentő gyalázata, úgyszólván sokáig nem lehetett meggátolni a „felelőtlen elemek“ megtorló tevékenységét sem a mindenki hite szerint örökre letűnt zsarnokság szegődöttjeivel szemben, már felbukkantak az első összeesküvők, újból megkezdeni azt a munkát, amely az 1918 év őszén a Visegrádi-utca egy hónapos szobájából kiindulva oly rövid idő alatt bontakozott ki diadalmasan.

Ezeket az összeesküvőket eleinte rögtönítélő bíróság elé állították, hosszabb szabadságvesztésbüntetésre ítélték el, de sajtószertű módon

az összeesküvések meg-megújultak s még sajtószérűbb, mikor már egyre biztosabb lett, hogy nem is fognak megszűnni, mellőzték a rögtönítélő bíróság elé állításukat s köztörvényi úton vonták őket felelősségre.

Pedig ezeknek az összeesküvőknek bűnperéből nagyon érdekes és megdöbbentő tények derültek ki, amelyek nagyon is megokoltá tették volna, hogy a közvélemény erővel teljesebb és célravezetőbb rendszabályokat vagy törvényhozási intézkedéseket sűrűn a haza biztonsága s a társadalom minden értéke ellen összeesküvő bandával szemben.

Kiderült nevezetesen az, hogy a bolsevista-propaganda Magyarországon megerősödött és kiszélesedett. E bűnperéből ugyanis nyugodtan meg lehet állapítani, hogy jelenleg sokkal több, a moszkvai internacionálé zsoldjában álló vagy elveire esküvő bolsevista van Magyarországon, mint volt 1918-ban vagy 1919 márciusában, a proletárdiktatúra kikiáltásakor. Kiderült, hogy a lefolyt tíz év alatt magyar nyelven egész könyvtárra menő könyveket, folyóiratokat, füzeteket és röpiratokat adtak ki külföldön s ezeket ezerszámra csempészik be Csonka-Magyarország területére. Kiderült, hogy időszaki lapokat és röpiratokat Magyarországon létesített titkos nyomdákban is gyártanak s ezeket ugyancsak a legtöbbször titokban, de sokszor nyilvánosan is terjesztik. Kiderült, hogy míg eleinte a bolsevista szervezkedés csak a székesfővárosban lappangott, ma már behálózza csaknem az egész ország területét, nemcsak a városokban surran tovább és tovább, hanem behatol a falvakba is, nemcsak az ipari munkásság körében keres híveket, hanem a parasztság sorait is kikezdte már. Kiderült, hogy a levente-mozgalom egyik főcélpontja a gyilkos aknamunkának s a levente-egyesületekbe is itt-ott behatoltak már a kommunista-sejtek, úgyhogy ezeknek az egyesületeknek szellemét az ifjú lélek kovácsolhatósága révén a legnagyobb veszély fenyegeti. Arra is merült fel adat, hogy a kommunista-sejt, mint a kígyó, a fegyveres erő tagjai közé is megtalálta már az utat. Kiderült végül, hogy a III. Internacionálé állandóan és szakadatlanul küldi ki az ország területére pénzzel bőven ellátott megbízottait s ezek a magyar munkások százait bérelik fel a szervezőmunkára, miután előbb Bécsben, Berlinben, Moszkvában agitátor-képző tanfolyamokon őket kioktatták. Kiderült, hogy nincs már oly munkásszervezet Budapesten és a vidék nagyobb városaiban, első helyre téve itt a szakszervezeteket és a szociáldemokrata párt irányítása alatt levő társadalmi szervezeteket, amelyekben kommunista pártsejtek ne toboroznák Moszkva vörös zászlaja alá a proletár-uralom csábító jelszavai mellett a munkásosztályt. Kiderült, hogy nemcsak Magyarországon alakították meg a kommunista internacionálé-ügynökséget és pártszervezeteit a föld alatt, hanem ily szervezetek és ügynökségek, csupa magyar résztvevővel teljes nyíltsággal működnek Ausztria, Németország, Franciaország, Oroszország és az Egyesült-Államok területén, szakadatlan munkában a megcsonkított magyar haza földjén kitörő társadalmi forradalomért.

Kiderült azonban főleg egy valóban gondolatokba ejtő tény, hogy a bolsevista-összeesküvések valamennyi résztvevőjét utolérni a legnagyobb éberség mellett sem lehet, mert ezek az összeesküvők általában

nem egymással összekapcsolódó láncban működnek, nem lévén erre szükség, mert egyetlen középponti szerv irányít minden bolsevista-szervezkedést (természetesen megbízottak útján, akik az összeesküvőkkel külön-külön érintkeznek) s így könnyen lehetséges, hogy maguk az összeesküvés résztvevői sem tudnak egymásról mindaddig, amíg tömeges cselekvésre nem kerül a sor. Am nemcsak ez a körülmény, hanem az is megnehezíti a bolsevista összeesküvők munkájának megakadályozását, hogy a bolsevizmus eddig nem ismert tökéletességre emelte a propaganda művészetét, ezt habozás nélkül elismerhetjük. A III. Internacionále propagandájával egyetlen más propaganda sem bírja ki a versenyt, mert a bolsevizmust nem fészélyezi sem erkölcsi, sem ízlésbeli szempont, felhasznál minden eszközt válogatás nélkül, amely céljainak kivitelére alkalmas.

Mi a bolsevizmus célja? Megmondják kertelés nélkül a III. Internacionále alapszabályai: „Minden eszközzel — még fegyverrel a kézben is — a nemzetközi burzsoázia megbuktatásáért és a nemzetközi tanácsköztársaság megeremtéséért, mint az állam teljes megsemmisítéséhez vezető átmeneti fokozatért harcolni. A kommunista internacionále a proletariátus diktatúráját tartja az egyetlen eszköznek, amely módot nyújt az emberiségnek megszabadulni a kapitalizmus borzalmainaitól.“¹

Hogy azonban a bolsevista propagandát a maga igazi mivoltában legalább néhány fővonásaiban megismerhessük, tisztáznunk kell több téves alakban ismeretes vagy szélesebb körökre nézve teljesen ismeretlen vonatkozást.

A marxizmus Marx Károly főművének a Kapitalnak tanításán alapszik, amely az ú. n. történelmi materializmust uralja. E szerint minden emberi tevékenység — vallási, irodalmi, politikai és társadalmi — kizárólagosan gazdasági jellegű, amiből a marxizmus szerint az következik, hogy minden történelem, minden társadalom két osztály ellentétében foglalható össze: a vagyonos polgárság és a vagyontalan proletárság ellentétében. Elegendő tehát az egyéni tulajdont kollektív tulajdonná átalakítani, hogy megszülessen az új társadalom, az új emberiség. A tőke tehát nem tűnik el, mint sokan a tőke megsemmisítését tulajdonítják a marxizmus lényegének, hanem szocializálódik. A termelés és forgalom minden eszköze az államé lesz, amely most már a kommunizmus berendezkedését öltvén magára, megszűnik az eddigi anarchia, mert az állam most már maga osztja szét a javakat kinek-kinek munkája és szükségletei szerint. Itt természetesen a kézi munkának van kiemelkedő fontossága, jóllehet a gazdasági élet fejlődése óriás mértékben növelte meg az irányító intelligencia szerepét. Ugyanilyen egyszerűen végez a marxizmus az érték fogalmával, amikor azt állítja, hogy valamely tárgy forgalmi értékét az az emberi munka fejezi ki, amely benne megtestesül. Végül pedig azt állapítja meg a marxizmus, hogy a kapitalista állam termelési anarchiája és a két osztály ellentéte kikerülhetetlenül a kommunizmushoz vezet, amely a proletárdiktatúra hídján vonul be az új, kollektív államba.

¹ L. A kommunista internacionále alapkövei. Irányelvek és tézisek a kommunista pártmunkáról. Az előszót és bevezetést írta Kun Béla, Bécs, 1925.

A marxizmus eme rövid összefoglalása a maga vázlatosságában az ellenérvek egész sorát ébreszti fel minden gondolkozó emberben. Ámde felesleges lenne ezt felsorakoztatnunk, mert nincs egyetlen kommunista agitátor sem, aki a kommunizmus mellett Marx Kapitaljának magyarázatával bujtogatna a fennálló állami és társadalmi rend ellen. A marxizmus csak arra való, hogy a proletár-imperializmust tudományos mezbe öltöztessék, de a harci jelszavak minden propaganda örök kincsesházából, az érzelmi világból kerülnek elő. A kommunista-párt — hirdette Trockij — a munkásosztály gyűlöleteinek szervezete a polgári osztály ellen.

A bolsevizmus elfogadja a marxizmust, mint a kollektív állam tudományos igazolását, de azt az álláspontot vallja, hogy a proletariátusnak nem kell megvárnia, míg a természetes folyamattal az osztályharc a proletárdiktatúrába átmegy. Ezt a folyamatot siettetni lehet s alkalmas időben a megfelelő fordulatot a forradalmi technikával el lehet érni, mert a proletár-uralomnak nem a történelmi fejlődésből, hanem magának a proletariátusnak cselekvéséből kell megszületnie. A proletárságnak tehát hivatásos forradalmárookra van szüksége, akik magyarul mondva, értenek a forradalom megcsinálásához. Ezért mondja Sztálin „Lenin és leninizmus“ c. könyvében: „Mi a leninizmus? A leninizmus az imperializmus és a proletárforradalom korszakának marxizmusa. Pontosabban: a proletárforradalom elmélete és gyakorlata általában, a proletárdiktatúra elmélete és taktikája különösen.“ A hivatásos forradalmiság tehát a bolsevizmus lényege. Lenin jól tudta, hogy minden forradalom lényegében véve néhány vezető öntudatos akaratan és szervezőmunkáján alapszik, a nép maga, mint döntő tényező, a forradalmakban nem játszik szerepet. Ezért törekszik arra, hogy ilyen öntudatos, tennivalóval tisztában levő csoportokat, hivatásos forradalmárokat neveljen, mert a céljaival tisztában levő, a kellő pillanatban cselekedni tudó kisebbség megsemmisítő felsőbb-ségben van a szervezetlen s tétova nagy tömegeken. Ezért a bolsevista szervezkedés lényege nem is azon nagy tömegek összehozásán fáradozik, amelyek adandó alkalommal úgyszólván egyformán képesek a fosztogatásra és a hatalmasok megéj enzésére. A bolsevista pártszervezet harci szervezet, amelyet vasfegyelem tart össze. Benne a vezetők a forradalom előkészítését nem mint „mellékfoglalkozást“ űzik, hanem mint a III. Internacionále végrehajtóbizottsága mondta, teljesen felolvadnak a forradalmi harcban és teljesen a párt rendelkezésére állanak. Valóságos harci egységként gyűjti össze a proletár „élcsapatot“, amely annak idején a „tettek“ varázslatával fogja magához vonzani a tömegeket.

Marx a „Kommunista kiáltványában világgá bocsátotta a lángoló szavakat: „Világ proletárjai egyesüljetek!“ Ezzel a világ forradalmisításnak jelszava hangzott el s utána következett ennek a forradalmisításnak elméleti igazolása. Lenin azt mondta, hogy ez a forradalom nem jön magától, ezt meg kell csinálni, mert a világforradalom titka a hivatásos forradalmároknak, a forradalom technikájában van, ezek a forradalom technikusai tartják kezükben a proletariátus győzelmét. Ez a bolsevizmus elméleti alapja, semmi több.

Lenin a katolicizmusnak a pápai hatalom földi koronájával eddig

legtökéletesebb emberi szervezetét is mintául vette. A bolsevizmus egyetlen egység, egyetlen irányító hatalommal, a III. Internationale végrehajtóbizottságával. Nincs külön kommunistapárt, amit így neveznek, az csak a III. Internacionálnak egy-egy fiókszerve (szekciója), amelyben senki sem tölthet be vezetőszerepet Moszkva agrément-ja nélkül, senki sem vallhat más elvet, mint amit a III. Internacionále kongresszusa szentesített, senki sem kezdhet semmiféle döntőmozgalmat Moszkva utasítása nélkül, minden fiókszerv számadással tartozik a végrehajtóbizottságnak... Ilyen egység és a teljes katonai fegyelem megkövetelése mellett könnyen megérthetjük, hogy a bolsevista forradalomnak az egész világon szétszórt szervezeteit a moszkvai központ valóban egy villamosgomb megnyomásával igazgathatja.

A BOLSEVISTA PROPAGANDA veszedelmességeinek megítélésében kiemelkedő fontosságú a szociáldemokrácia kérdése. A bolsevista párt hívei belőlük újoncozódnak ott, ahol a külön szervezkedés tilos, közöttük helyezkednek el s a szociáldemokrácia legalitása mellett szabadon burjánozhatnak sejtjeik a munkásosztály megméltelyezésének munkájában.

A bolsevizmusnak és a szociáldemokráciának ez összefüggése tekintetében sokan nem látják világosan a helyzetet. Csak nemrégiben ajánlotta egy sokat szereplő nagybirtokos-politikus a polgári társadalom figyelmébe a szociáldemokráciát, mint bástyát a bolsevizmus ellen. Való, hogy a bolsevisták a legádázabb gyűlölet hangján beszélnek a szociáldemokratákról, szociális fasisztáknak, szociális pacifistáknak és szociális sovínisztáknak nevezik őket, nyomdafestéket nem tűró egyéb kifejezések mellett. Való, hogy a szociáldemokrácia befolyása alatt álló munkásseregben bizonyára sokan vannak, akik előtt szent a hazá érdeke, a vezérek közt is akad nem egy, akiről ezt el lehet mondani. Való, hogy a szociáldemokrata vezérek is időnként hangoztatnak elítélő kijelentéseket a bolsevizmusról.

Ezzel szemben azonban tény, ezt több szociáldemokrata kongresszus kimondotta, hogy a szocializmusnak és kommunizmusnak végső célja egy és ugyanaz, sőt Renaudel francia szocialista-képviselő a kamarában nemrég jelentette ki, hogy pártja nem adta fel a kommunista és a forradalmi ideált, joggal nevezhetné tehát ő is magát kommunistának ... Ily körülmények közt a szociáldemokrácia módszere lehet lassúbb, opportunistább (és hozzátehetjük: biztosabb), de a logika kérlelhetetlen erejénél fogva kénytelen édestestvéréhez vagy gyermekéhez, a bolsevizmushoz sodródni, hogy népszerűségét el ne veszítse, mert az opportunizmust, a fontolvaladást, az etatizmus folytonos erőszakolásával a polgári társadalom ellenálló ereje megterésének elvét nem mindig lehet röviden és velősen megokolni.

A közvéleménynek van egy másik naiv hite is, amely a kapitalista-vállalatok és szervezetek ellenállóképességébe és hatalmába vetett bizalmon alapszik. Ezzel szemben állapítsuk meg azt a tény, amit a történelem számtalanszor beigazolt, hogy minden kormányhatalmon kívül levő hatalmasság ennek a kormányhatalomnak született ellensége. Ahogy annakidején az oligarchák dühödt ellenségei voltak

Hunyadi Mátyás erős központi kormányzatának, ahogy a francia forradalom első korszakában a hatalmas kiváltságok tulajdonosai — így maguk az États — legfőbb tényezői voltak a monarchia megbuktatásának, úgy a modern kapitalista hatalmasságok is néha rossz szemmel néznek egy erős központi hatalomra, amely minden igazságtalanságnak és visszaélésnek torkára lép. Voltak, kik a pénz rettenetes hatalmával kezükben abban bizakodtak, hogy forradalmi anarchiában is könnyebben megtalálják számításaikat, mint egy erőskezdő, az osztó igazságot képviselő kormány uralma alatt. Vájjon nem sürgetik-e most is ezek a kapitalisták a Szovjet-Oroszországgal való gazdasági összeköttetést?

Mi tehát a biztos védekezés a bolsevista propaganda rombolásai ellen?

A büntető igazságszolgáltatás elsőrangú tényező a bolsevizmus megfékezésére. Amint azonban a fentebb előadottakból kitűnik, eddigi törvényes intézkedéseink nem voltak alkalmasak arra, hogy a bolsevista-propagandát mindenütt zárószilippel megállítsák a határokon, sőt arra sem, hogy a propaganda megizmosodását és terjedését megakadályozzák. Újabb törvényre van szükség, amely megszigorítja a büntetőtételeket és felöleli azokat a tényelemeket is, amelyeket eddig nehezen tudott utolérni vagy egyenesen büntetlenül hagyott. A büntető igazságszolgáltatás igazi célszerűsége pedig akkor lenne biztosítható, ha a bolsevista összeesküvők bűnpörét külön bíróságokra bíznák, mert a bolsevista propaganda szétágazó mivolta, bonyolultsága és kifinomultsága külön szakismereteket tesz szükségessé s egyben a bűnpercek elhúzódását is megakadályozhatja. A bolsevista-propaganda folyton-folyvást változó és tökéletesített módszerei pedig ezenfelül is szükségessé tennék a közbiztonsági és nyomozószervek rendszeres oktatását ebből a tárgyból. A büntető igazságszolgáltatás terén szerzett tapasztalatok alapján ezek ellen a javaslatok ellen komoly ellenvetést tenni nem lehet.

Távol vagyok azonban attól, hogy a bolsevizmust pusztán igazságszolgáltatási problémának tekintsem. Jól tudom, hogy semmiféle forradalmi bujtogatás nem ér célt ott, ahol a nép nagy tömegei jólétben és megelégedettségben élnek. A bolsevista propagandát tehát a büntető jogszolgáltatás sújtó karja mellett a társadalmi igazságosság gyakorlati megvalósítása által a dolgozó kéz szintén távoltartja a nemzet erkölcsi és anyagi javaitól. Ez a társadalmi igazságosság hozza magával a középosztálynak, mint az ország szellemi és erkölcsi elitjének megerősítését is, mert ez az osztály biztosítéka az igazi társadalmi egyensúlynak a proletariátus és a kapitalizmus között. Ez az osztály lehet igazi bástya a két osztály véres összecsapása ellen.

Szükséges mindazoknak az eseményeknek és intézményeknek fokozottabb társadalmi és törvényes védelme, amelyeket a bolsevizmus a keresztény civilizáció alapjainak tekint s ezért közvetett és közvetlen módon aláásásukra tör. Ilyen intézmény főleg a család, a házasság, s nem kevésbé a magántulajdon. Ilyen eszmények a vallás eszményei, a haza és a nemzeti múlt kultusza, a nemzeti hagyományok ápolása és kegyeletes szüntelen tisztelete a hősi erényeknek.

Tekintsünk végig színházaink, mozgófénykép-üzemeink műsorain, tekintsünk végig irodalmunkon, vájjon nem érezzük-e magunkat mindnyájan bűnösöknek, hogy a művelődésnek e modem tényezőiben oly sok a színtelenség, a közöny, sőt az egyenes vétség a nemzeti és erkölcsi eszmény szolgálásában? Vájjon megtaláljuk-e ma itt egy Vörösmartynak, egy Berzsenyinek hangját, hogy nemzeti ébredésünk korából mást ne is említsék? Könyvkereskedéseink kirakataiban ott látjuk a bolsevista vulkán tetejéről szónokló Henri Barbussenak műveit, ezeket a lángoló kiáltványokat: „Elvtársak, emlékezzetek, mivel tartoztok az imperializmus rabjaiként elhullott baj társaitoknak! Lássátok sírjuktól felvillanni a ti kötelességeteknek véres jelképét: példát adni minden proletárnak, nyitott szemmel haladni az élen, haraggal a szíve-tekben, a mi szent örökségünk, az igazság vörös zászlaja alatt, szembe a banditákkal és zsandárjaikkal!“ Nemcsak eredetiben jelentek meg ezek a művek itt, szorgalmas kezek fordítják magyarra őket és senki sem törődik ezzel, senki sem látja a bolsevista tör orv villanását.

Mindazonáltal ennek a cikknek nem célja, hogy felesleges pesszimizmust keltsen. Nem kell tartanunk attól, hogy a moszkvai III. Internacionále propagandájának, bármily nagy veszedelmet rejtse is magában, szervezete és az az anyagi erő, amely mögötte van, valaha is győzedelmeskedhetnék a magyar földön. De igenis fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a magyar faj természetes életerejét ne hagyjuk megtörni. Mert az igazi veszedelem nem a keleti barbárság zászlói alá állt összeesküvők erejében van, hanem abban, ha mi elfelejtkezünk legnagyobb kincsünkről, a magunk erkölcsi erejéről. Minden nemzetnek önmaga a legnagyobb ellensége, ha elmulasztja magát előrelátással felvértezni s ha elveszti az emlékezőtehetségét. A magyar faj mindkét hibára nagyon hajlandó.

MISKOLCZY ÁGOST